

Marcos Aguinis

EVITA

Přichází, aby prozradila
tajemství svého života

Eva Perónová – zbožňovaná
první dáma Argentiny

Marcos Aguinis

EVITA

Marcos Aguinis

EVITA

Přichází, aby prozradila tajemství svého života

Přeložila

Jana Suchánková

Copyright © 2013, Random House Mondadori S. A.
Humberto I 531, Buenos Aires
Copyright © 2013, Marcos Aguinis
Translation © Jana Suchánková. 2014
Czech edition © Metafora, 2014

All rights reserved

ISBN 978-80-7359-819-8 (PDF)

Tuto knihu věnuji své sestře Susy

1

ZRODILA SE HVĚZDA

Už se nebojím říct, co chci. Ani se nebojím mluvit proti sobě. Vystrčit hlavu z čistých i špinavých vod, v nichž jsem plavala uprostřed barevných ryb a hladových krokodýlů. Potřebuji se podělit o celou horu sladkostí a stejně velkou horu špíny. A o tom bude tato kniha.

Nebude to pouhý životopis. Už jich pár napsali a některé jsou dokonce dobré, protože zachycují pochybnosti, smutky a protiklady, jež prolínaly celým mým životem. Byla to složitá cesta, kterou je těžké pochopit. I teď jsem si vybrala nelehký úkol – napsat románový příběh, který vychází z minulosti, místo nudné a suchopárné kroniky.

Kouzelnou hůlkou, která mi umožnila dostat se na vrchol, byla má cesta do Evropy. Její hlavní města mi díky filmům nedala spát již od dětství. O co méně jsem věděla, o to více jsem snila. Tohle jsem přiznala už ve svých prvních reportážích, než se můj život spojil s životem Juana Dominga Peróna. Ale byl to právě Perón, kdo se rozhodl vyslat mě tam svým jménem, když to celé skrz naskrz promyslel. Chtěl si mě prověřit? Chtěl mi dát vzdělání? Neměl odvahu se zatím na několik týdnů vzdávat vlády? Přišla mu pozvánka od diktátora Franka, aby uskutečnil oficiální návštěvu Španělska. Ta země potřebovala, aby někdo prolomil její izolaci, a právě Perón ji velkoryse hájil v OSN. Kromě toho Frankovi nabídl na

úvěr obrovské množství masa a obilovin, kterých jsme měli dostatek. Ale mého muže, jak tady doma, tak v zahraničí, považovali za fašistu. V hloubi srdce jím byl, s tím se mi svěřil. Často mi vyprávěl, jak ho fascinují proslovy Mussoliniho, které pronášel z balkonu na Piazza de Venezia. Povídal mi o *Chartě práce*, vyslovoval to jako *Carta dei Lavoro*, já ho opravovala a nabádala ho: „Musíš to vyslovovat pořádně, Juane, je to *Carta del Laburante*.“ Juan byl přesvědčen, že druhá světová válka neskončila správně a že bychom se měli připravovat na třetí.

Já byla připravená na každou válku, vlastně odjakživa. A jsou chvíle, kdy mě stále ještě přepadá hněv, protože můj život byl plný zneužívání. Jak už jsem řekla, objevily se životopisy, romány, dokonce o mně natočili muzikál, v němž křičím z plných plic: „Neplač pro mě, Argentino!“ Jak přehnané! Označovali mě za svatou i za couru, za něžnou manželku i zahořklou sadistku, která nepouští z ruky bič. Vykládají, že jsem se snažila skrývat své pocity z dětství, dospívání a mládí. Vykládají, že jsem je dokonce zapřela. Že Perón mě využil a já že využila Peróna. Že jsem byla dryáčnicí z předměstí a taky chudou služkou, chladnou v posteli. To všechno povídají. A ještě mnohem víc. Tisíce popsaných stran, filmů, článků. Některé byly dobré, to uznávám. Jsem vděčná za to, že ti, kteří chtěli rozluštit mou krátkou existenci na tomto světě, si dali takovou práci. Byla to dřina. Stejná jako dřina, kterou jsem vynaložila já, abych přežila. Srovnávali mě s Ježíšem, protože tak jako já zemřel ve třiatřiceti letech. Ale celé jeho dílo se vtěsná do pouhých tří let. Mně, protože nejsem svatá, to trvalo téměř dvakrát tak dlouho.

Odkud jsem přišla? Poznala jsem vůbec svého otce, jakéhosi Juana Duarteho, který po celou dobu zůstával zahalen v mlze? Někdy do naší chatrče přicházel muž s šedým knírkem, přes levé rameno přehozené pončo, mluvil málo, sedával na dvorku a popíjel s mámou

maté. Mí čtyři sourozenci se nedůvěřivě snažili vytvořit si k němu nějaký vztah. Málokdy nás aspoň políbil, a co mě se týče, občas zapomínal, jak se jmenuji. Měla jsem pocit, že ho obtěžuji už jen svou přítomností.

Máma ho prosila, aby s námi zůstal déle, aby s námi obědval, aby si po obědě zdřímnul. Sourozenci mu říkali „tati“, ale mně to nešlo přes pusu. Nikdy se nedíval do očí, vždycky uhýbal pohledem, jako by se styděl.

Přijížděl k nám v obrovském auťáku. Když vjížděl do prašných ulic vesničky Los Toldos, ze všech dveří vykuovali sousedé. Vůz byl hlučný a šel z něj strach. Když jste chtěli nastartovat, museli jste vpředu točit klikou. Velké černé dveře se leskly jako zrcadlo, a tak se v nich sourozenci zhlíželi a předháněli se, kdo v nich bude vypadat komičtěji, protože jejich vypouklý povrch zkresloval. Pamatuji si, jak o několik let dříve, sotva jsem tehdy uměla sedět, povídal, že na nedaleký ranč La Unión dorazilo několik koní, kterým mají vypálit značky; tomu svátku se říkalo „yerra“. Juan Duarte byl totiž správcem toho ranče a moje máma tam pracovala jako kuchařka a porodila tam pět dětí. Po takovém rušném pracovním dnu bývá zvykem dát si na ranči kus pečínky. Máma namítla, že by bylo vhodné pokřtít dvě děti – mě, protože mi bylo šest měsíců, a bratra Juana, kterému už bylo pět let. Pečínka na ranči měla být součástí slavnosti, aby se ušetřily náklady. Zdálo se, že souhlasí, neboť rezignovaně pokýval hlavou. Své příjmení mi však dát odmítl.

Matka byla vždycky velmi tvrdá a neústupná žena. Ale k Juanovi Duartemu se chovala ponížene, možná proto, že ho nechtěla úplně ztratit. Vzkázala mu, aby se dostavil do místního kostela, kde všechno ve vsi diskrétnosti a počestnosti zařídila. Jenže señor Duarte nepřišel. Kněz začal být netrpělivý, neboť po našich křtinách měl sloužit zasnubní mši. „Už nemůžu dál čekat,“ prohlásil s rukama sepjatýma k modlitbě, „pochopte mě.“ Matka jej prosila o trpělivost, tvrdila, že otec dětí určitě přije-

de. Kněz jí naprosto bez soucitu, jenž mu měl vyvěrat z duše, vysvětlil, že by bylo nespravedlivé zdržovat lidi, kteří už se shromáždili u příležitosti zasnub. „Jde o vážené občany,“ dodal, „a já je nemohu nutit, aby se mísili se služkou, jako jste vy, a ratolestmi, které se narodily z hříchu.“ Máma nám to dvakrát vyprávěla a dvakrát jí u toho tekly slzy. Dvakrát se jí však také na tváři nakonec objevil úsměv, když si vzpomněla, jaké nadávky na toho pitomce tehdy vychrlila.

„To nám nemůžete udělat,“ odsekla a zlostně se na něj podívala.

„Nic jiného dělat nemohu. Před Bohem jsme si všichni rovni.“

„Rovni? Chováte se k nám, jako bychom byli jiní než ti zbohatlíci, co čekají před kostelem.“

„To je pravda. Jenže pohled na vás a vaše potomky odvádí pozornost těch lidí od Boha.“

Po takové urážce zůstala máma na chvíli stát jako opařená, ale pak odpověděla, jak se sluší a patří. Ironicky se ušklíbla a pravila: „A to se podívejme, jak se věci mají, otče. Nikdy bych si nemyslela, že pro tak ctnostné občany mohu být zábavnější než sám Pánbůh.“

Na to kněz nedokázal říct vůbec nic, jen s trpkým výrazem přistoupil ke svátosti křtu, přestože u něj chladný a nepřístupný Juan Duarte chyběl.

Když jsme vycházeli z kostela, máma mě svírala v náručí. Těch více než osm kilometrů, které dělilo kostel od otcova ranče, přeběhla jako nic, ruce sevřené v pěst, hnána silou svého hněvu, a zbylí čtyři bratři a sestry běželi za ní. Cesta byla prašná, slunce páliło do morku kostí. Všichni byli zpocení, i já, přestože mě halil jen tenký šátek. Sotva otevřela široké dveře ranče, přispěchal k ní správce, který ji znal, a sdělil jí, že Juan tam není. „Jak to, že tady není, když je dneska slavnost a dělá se pečínka?“ „Ano, dnes je slavnost s pečínkou, ale don Juan tady není.“ „Přesvědčím se o tom sama.“ „Tam nemů-

žete, señor Juan.“ „Proč bych nemohla?“ „Protože tu nemáte co pohledávat.“

Diktátor Franco, podle Peróna, naopak stál na správné straně. Skoncoval s komunisty a chtěl obnovit tradiční monarchii, v níž by byl vzduch protkán vůní kadidla. Jenže se ocitl v izolaci kvůli dávnému spojení s Německem a Itálií. Vlastně se, chudák, stal obětí diskriminace. Kdyby Perón letěl do Španělska osobně, poškodilo by to jeho pověst ještě víc. Juan měl navíc strach z létání, byla to jedna z mnoha věcí, která vypovídala o jeho zbabělosti.

Naštěstí se do toho vložil otec Hernán Benítez. Tenhle jezuita, kterému čouhala sláma z bot, studoval mezi aristokraty, ale postupem času, když je poznal blíž a zjistil, jak zvyška kašlou na své sloužící, je začal nenávidět. Brzy se z něj stal zapálený a horlivý perónista, i když do konce života zůstal uvězněn ve své nenávisti k čemukoli, co se týkalo sexu. Byl bezpohlavní, nebo tak aspoň chtěl žít, přestože měl stále velmi mužný hlas. Za své sympatie k Perónovi se nijak nestyděl, dokonce je dával otevřeně najevo, i když to zrovna nebylo vhodné, a proto ho řada nabubřelých lidí postupně přestala přijímat. Církev tehdy samozřejmě Peróna podporovala a Perón zase církev. Nakonec jsem si tedy Beníteze vybrala za svého zpovědníka. Nesahal mi na prsa ani na zadek a stal se mým cudným přítelem, za nímž jsem mohla kdykoli přijít.

Perón mu v soukromí vysvětlil, jaký problém pro něj pozvánka generála Franka představuje. Sdílel mu, že už nemůže otálet s odpovědí. Že potřebuje radu. A Benítez mu ji dal.

„Generále, nepromarněte tuto vzácnou příležitost. Vyšlete místo sebe Evitu.“

Juan povytáhl obočí, zamrkal a roztřásl se mu rty. Nevydal ze sebe ani hlásku. Tohle řešení je nevídané, odporuje protokolu, je provokativní, říkal si. Ženy se přece nešpiní politikou, až na pár feministek, které spíš

připomínají muže. Ale Eva se do politiky stejně míchá. A jak! Ženy dokonce nesměly ani volit, a ve Španělsku už vůbec ne. No, ve Španělsku stejně žádné volby nebyly. Mohl by se Franco urazit? Miloval býčí zápasy a lov, téměř nikdy nesvlékal uniformu, mohl by si myslet, že si z něj Argentina dělá legraci, když mu místo býka posílá jalovičku.

Večeřeli jsme o samotě. Aniž by pozvedl zrak od talíře, pověděl mi o svém problému a o řešení, které jej ale nikterak nepřesvědčilo. Upustila jsem příbor, který s cinknutím dopadl na podlahu.

„Cože? Že mám jet místo tebe?“

„A jela bys?“ vyhrkl s náhlým nadšením v hlase. „Udělal bys to, kdybych ti dal s sebou doprovod? Napadlo mě, že bys mohla navštívit i jiné země. Byla by to taková okružní cesta, most mezi Argentinou a zbytkem světa. Co tomu říkáš?“

„Juane...“

„Vysvětlil jsem ti, že se schyluje k další válce. A to nám pomůže, budou tě mít za spasitelku.“

Položila jsem svou drobnou dlaň na hřbet jeho veliké ruky.

„Děkuji...“ Mozek mi pracoval na plné obrátky, na jednu se mi v mysli vynořila Lilian. „Chci, aby se mnou jela Lilian,“ prohlásila jsem.

„Dobrá. Proč ne.“

Někteří tvrdí, že v mém životě byly osudové okamžiky spjaté s neštěstím. Téměř pokaždé. Zmíním se tedy aspoň o tom největším. Město San Juan rozbilo napadrtí ničivé zemětřesení, které se dotklo srdcí snad každého Argentine. Pomoc přicházela ze všech stran. Perón, tehdy ještě plukovník, jehož hvězda teprve stoupala, se zúčastnil charitativní akce v Luna Parku. Povídá se, že tam jsem se s ním seznámila, že právě tam mé srdce k němu zahořelo čistou láskou, nebo špinavou touhou po slávě. Že jsem to zařídila tak, abych se ocitla v jeho blízkosti a aby si mě

všiml. Tehdy už jsem vydělávala dost na to, abych se mohla dobře oblékat. Abych přitáhla jeho šikmé vychytralé oči, prohodila jsem pár slov, která mě v tu chvíli napadla, avšak působila jako kouzelné zaříkadlo.

Prý jsem tehdy řekla: „Plukovníku, děkuji, že jste, že existujete.“ A on se do mě zamiloval.

Takhle to ale nebylo, nebylo to ani tak snadné, ani tak rychlé, věřte mi. Dokonce není ani jisté, že jsem se celou dobu držela za něj a dotýkala se jeho zad, či dokonce jeho zadku, a že jsme zanedlouho skončili v mém bytě v posteli. Jak prostý scénář! Bez kouska fantazie! Vůbec nepočítá s váhou minulých zklamání, kterou jsem nesla na bedrech a jež ode mě žádala, abych jednala s rozumem. Musela jsem být obezřetná a využívat dovedností, kterým mě naučil sám život. Perón by se taky nenechal tak snadno přemluvit k vážnému vztahu, a už vůbec ne od takové špíny, za jakou mě měli. Jeho zrak a pohledy jeho nohsledů se upíraly jinam. Musela jsem nalíčit pas-ti a vymyslet, jak ho svést.

Lilian Lagomarsino de Guardová byla ženou zubaře, který se stal předsedou poslanecké sněmovny. Od okamžiku, kdy jsem ji poznala, mě na ní fascinovaly dobré vychování, mírnost a respekt, který vzbuzovala. Zvolila si život, jenž byl úplně jiný než ten můj, což ve mně budilo smíšené pocity. Vyrostla v bohaté rodině, uměla plynně francouzsky a zamlada procestovala velkou část Evropy. Také si nikdy nenechala ujít léto v Mar del Plata, kterému se přezdívalo „Šťastné město“. Lilian a její muž, Ricardo Guardo, bývali našimi častými hosty v prezidentském paláci. Ona mě vždycky oslovovala „paní“ a nikdy jsme se jedna druhé neodvážily tykat. Ricardo byl Juano-vým fanatickým stoupencem a jeho přehnaný smysl pro fair play mi přišel až k smíchu. Nikdy například nedovolil, aby Lilian používala jeho služební vůz, ani když měla jet na návštěvu k nám.

Pohlédla jsem do jejích velkých tmavých očí a požá-

dala ji, aby jela se mnou do Evropy. Lilian to vyděsilo. Vykoktala ze sebe, že určitě nepojede. Namítla, že má děti, že její nejmladší dceři je teprve rok a půl a že ji tu nemůže nechat.

„Lilian, tohle mi neříkejte! Vždyť jde jen o čtrnáct dní. Budeme zastupovat naši vlast! Moc se na nás těší... Uvidíte, že to bude fajn,“ upírala jsem na ni zdrcující pohled. „Nemůžu se dočkat, až uvidím Evropu.“

Chystali jsme se večerět v prezidentském paláci. Ricardo a Juan si šli umýt ruce, zatímco my dvě jsme čekaly v předsálí jídelny. Ve dveřích se objevil Juan s ručníkem v ruce. Aniž by se přestal utírat, bez okolků, jako by nás zaslechl, poznamenal: „Lilian, slyšel jsem, že nechcete Evitu doprovázet. Chci ale, abyste věděla, že pokud nepojedete vy, nepojede ani Evita!“

Lilian zčervenala a Ricardo se rozpačitě zahleděl na vzory koberce.

Lilian byla celá nesvá, třásla se a už se neodvážila protestovat.

Bylo mi jí líto, ale potřebovala jsem ji, stejně jako dítě potřebuje ňadra své matky. Nevím, proč jsem k ní tak přilnula. Lilian před sebou ve skutečnosti neměla jednu cestu, ale dvě. A z těch čtrnácti dní, které jsme měly strávit v Evropě, byly nakonec dlouhé tři měsíce. Než jsme vyrazily na cestu, požádali ji, aby se obklopila skupinkou odborníků, v níž byl i otec Benítez, a společně připravili podrobný program pro každou zemi, kterou jsem měla navštívit. Pomáhat jí měli argentinskí diplomaté na velvyslanectvích. Lilian se těžkého úkolu zhostila skvěle. Vystupovala jako oficiální zástupkyně prezidenta republiky. Po jejím boku, jako strážce a poradce, poklusal otec Hernán Benítez, kterému Juan svěřil funkci vyslance. Osobní setkání tohoto dokonalého diplomatického páru s generálem Frankem se uskutečnilo v Seville. Franco byl překvapen, když zjistil, že Peróna mám nahradit já. Nicméně nakonec jej to (nevím proč) pobavi-

lo a pronesl slova, o nichž se Lilian a Benítezovi nezdálo ani ve snu:

„No, nic. Tak prohodíme Španělsko oknem! Jdeme do toho! Platí!“

Pak dorazili do Říma, kde se společně s argentinským velvyslancem sešli se zatrpklým kardinálem Montinim, který se později stal papežem Pavlem VI. Netrvalo ani čtyřiaadvacet hodin, a Svatý stolec vytáhl z rukávu odpověď, která zněla „ano“. Nechápala jsem, proč tolik přízně. Neznala jsem odporné tajemství, které Peróna spojovalo s Vatikánem. Mělo začít nejbáječnější dobrodružství mého života. Úžasné období pro holku z ulice, která se v rámci uměleckého turné, kdy hrála roli žebračky, zatím dostala nejdál do Montevidea.

I když, vždycky jsem si připadala jako žebračka, která žadoní o kapku uznání a lásky. Dokonce ani v průběhu rušných příprav na cestu jsem se nepřestala cítit jako ponižovaná, slabá a trýzněná žena. Mé dětství, dospívání i mládí poznamenala bída. Byla ve mně hluboce zakořeněná. Díky ní se ve mně mísila rozporuplná touha po pomstě s touhou po nápravě. Přivádí mě k šílenství to moře pomluv, z nichž jsem vyšla buď jako stvůra, nebo jako anděl. Jistě, v něčem jsem taková byla. Ale v hloubi duše jsem celý život zůstala stejně skromná jako kterákoli jiná žena, jen jsem se ocitla ve vleku událostí, jež jsem nemohla ovlivnit. Nebo podivných náhod, které byly asi tak pravděpodobné jako výhra v loterii. Copak jsem si ty příležitosti mohla nechat jen tak utéct? Jen pitomci si je nechají proklouznout mezi prsty. Dokonce se odvážili kritizovat výraz „žena ze skromných poměrů“, který jsem užívala v proslovech. Co jsem měla říct? Mocná žena? Bláznivá žena? Pyšná? Taky by to nebyla úplná lež. Jenže co vlastně mí nepřátelé čekali? Že skloním hlavu jen proto, že jsem vyšla ze skromných poměrů? V tomhle mi šla příkladem máma.

Ona se nikdy nevzdala, i když byla skoro pořád smut-

ná. Příčinou všeho zla bylo, že ji její muž nechal samotnou. Tenhle padesátník jí posílal peníze, které potřebovala, aby uživila „ratolesti zrozené z hříchu“. Nebylo to moc, spíš to nestačilo, a máma se musela hrbít nad šicím strojem a odívat ženy, které jí sice zadávaly práci, ale nikdy ji nepozvaly na večeři ani na čaj. Byla pro ně jen služtička, coura, vyděděnec. Protože šlapala na stroji tolik hodin, natékaly jí kotníky, tohle jsem po ní zdědila, a tvořily se jí křečové žíly, s nimiž si nevěděla rady. Navíc ji začali obtěžovat ženatí muži, kteří zjistili, že žije sama, a chtěli si s ní trochu zašpásovat. Máma věděla, že marní svůj život kvůli chlapovi, kterého sice kdysi velmi milovala a možná tomu tak bylo vždycky, ale který se nikdy nemohl stát jejím manželem, neboť měl rodinu v Chivilcoy. Rodinu, jejíž existence byla „morální“. Měl bohatou „zákonnou“ manželku (dědičku ranče La Unión) a tři dobře oblékané dcery. Díky bohatství své ženy mohl Juan Duarte vést pohodlný život a ve volném čase se věnovat politice a společenským vztahům.

V Los Toldos nebyla elektřina, takže jsme si po nocích museli svítit petrolejkami. Při večeři, která byla skoro každý den stejná, jsme na stěnách z vepřovic pozorovali své obludné stíny, které sahaly až k zinkové střeše. Byly to trpké chvíle, přestože jsme díky zlatavému světlu lampy mohli aspoň snít o tom, že kolem nás létají, sice nepříliš mocní, ale zato hodní andělé.

Jednoho dne máma položila na sporák značky Primus pánev s olejem. Chystala se smažit brambory, ale nejprve šla ven nakrmit slepice. Byla jsem malá, zvědavě jsem se přiblížila ke sporáku, přitahována světlem plamenů, které bylo jiné než záře lampy. Chtěla jsem zjistit, co je na pánvi. Protože jsem do ní neviděla, chtěla jsem ji za okraj naklonit. Pomalu, s velkou námahou, jsem se snažila prstíčky dosáhnout na pánev, až se mi to podařilo. Víc si nepamatuju. Omdlela jsem. Ale ještě předtím ze mě vyšel tak srdceryvný výkřik, že se i slepice vylekaly.

Máma ke mně přiběhla a snažila se mě zvednout. Tělíčko jsem měla mastné od horkého oleje, který prskal na pánvi. Chudinka máma nevěděla, jak mě má ucho-pit, protože když se mě dotkla, odpadávaly mi kousky kůže. Moje sestry jí pomohly přenést mě na deku a pak se mnou rychle běžely do zdravotního střediska. Pořád jsem byla v bezvědomí. Tam se mě ujal lékař, který však měl k dispozici jen velmi málo prostředků. Řekl, že naštěstí má na polici zbytek vápenné masti, a polil jí posti-žená místa, tedy skoro celé tělo. Když jsem se probírala, byla jsem už pokrytá obvazy, ale cítila jsem tak strašnou bolest, že si ji pamatuji dodneška. Ve vedlejší místnosti hovořil lékař polohlasem s mámou, abychom je já ani sestry neslyšely. Vysvětlil jí, že jsem si způsobila vážné popáleniny a že mi na větší části těla včetně obličeje bo-hužel zůstanou jizvy.

„Jaké jizvy?!“

„Prostě jizvy, popáleniny.“

„Jaké popáleniny?“

„Zjizvená tkáň.“

„Nevím, jak to vypadá.“

„Trochu jako skořápka.“

„Skořápka?“

„No, ne úplně skořápka, ale o něco tvrdší kůže než obvykle, s takovými zvláštními obrazci, podobá se to žel-vímu krunýři.“

„To nemyslíte vážně! To je strašné!“

„Chápu vás, doño Juano, ale tak to je.“

Po týdnu mi sundali obvazy a já spatřila tělo plné skvrn, které vypadaly jako modřiny. Bolesti z prvních dnů se změnily v příšerné svědění. Abych se neškrábala a nezničila si kůži, která mi zbyla, mívala jsem celé ho-diny svázané ruce. Plakala jsem a křičela, křičela a pla-kala. Aby se mi aspoň trochu ulevilo, mazali mě olejem a ovívali kusy kartonu. Celé hodiny jsem bývala přiváza-ná k posteli nebo k židli. Museli mě krmit a posazovat

na záchod, abych vykonala potřebu. Tahle muka trvala asi měsíc.

Jak lékař předpověděl, na tváři, na prsou, rukou a nohou se mi objevily strupy. Byla jsem zohavená. Červenavé zbarvení z prvních týdnů se změnilo v nazelenale černé. Jedné noci se spustil pořádný liják, jak se v pampě často stává. Vstala jsem a rozhodla se, že se vykoupu v dešťové vodě, která byla považována za nejzdravější ze všech. Tak zdravá prý byla, že jsme měli na dvorku kád s širokou výlevkou, do níž jsme ji zachycovali a pak si v ní myli vlasy. Vyšla jsem nahatá ven. Zastavila jsem se uprostřed dvorku a nechala na sebe dopadat těžké kapky deště. Celým tělem mi projela vlna rozkoše. Po chvíli jsem si všimla, že se některé strupy začínají loupat. Několik strupů. Spousta strupů. Jemně jsem se pohladila po těle a přála si, aby mě navždycky opustily. Neškrábala jsem se, jen se těla lehce dotýkala. A strupy se loupaly pod něžným dotekem dešťové vody. Vrátila jsem se do pokoje, usušila se a šla si lehnout. Nerozsvěcela jsem lampu, abych nevzbudila sourozence, protože jsme všichni spávali v jediné ložnici, kterou naše chatrč měla. Přestalo pršet a já usnula za zpěvu žab, které oslavovaly konec lijáku. Teprve ráno mi došlo, že se stal zázrak. Podívala jsem se na sebe a neměla na sobě ani stroupek. Ani na rukou, ani na nohou, ani na krku, ani na tváři. Nikde. Běžela jsem rychle za mámou, abych jí ukázala, co se stalo. Máma si zakryla ústa, aby zadržela výkřik, který bylo i tak slyšet až na druhém konci vesnice. Třesoucíma se rukama mě celou prozkoumala a přitom odříkávala zdrávasy a šeptala slova otčenáše. Na kůži mi nezbyla jediná známka po popáleninách, jediná strie, jizva či pigmentová skvrna. Byla čistá a bílá. Dokonce bělejší než před nehodou.

„Jsi vyléčená! Jsi vyléčená!“

To byl první ze zázraků, jichž jsem se v životě stala svědkem.

2

NÁVRAT HLAVNÍM VCHODEM

Z cesty do Evropy se mi dělalo špatně víc než opilci na ulici. Psala jsem si poznámky o lidech, s nimiž jsem se měla setkat. Skoro všichni měli podivně znějící jména. Ptala jsem se Lilian, jak se mám při jaké příležitosti chovat, jaká pravidla bych měla dodržovat a o jaká bych se neměla starat. Já, která pravidla z duše nenávidím. Čekala mě řada událostí, slavnostních večeří, návštěv paláců, kostelů, muzeí, divadelních her, koncertů a dětských domovů, a taky proslovů před rozličným obecnstvem. Lidé z velvyslanectví mi s respektem, který se mísil s humorem, naznačovali, jak se dá skrýt zívání, jak se mám usmívat, jak zdravit. A samozřejmě nezapomínali na to, že pro každou příležitost mám mít na sobě jiné šaty, jiný klobouk a jiné šperky. Vždyť já měla ksakru zastupovat Argentinu, jednu z nejbohatších zemí světa.

Španělsko navrhlo, aby mě doprovázelo třicet lidí, jenže náš kancléř – ten zrádce jménem Atilio Bramuglia, nikdy se mi nelíbil! – namítl, že bude stačit patnáct, a navíc že takové okázalosti není třeba. Okázalosti! Já se o ni neprosila, to chtěli Evropané. Ti válkou zničení nestydové nám záviděli bohatství, ale zároveň nás považovali za nevzdělané indiány. Musím přiznat, že v těch dnech horečných příprav jsem byla neskutečně zmatená. Vybírala jsem si oblečení, nechávala vyrábět klobouky. Na jednu stranu jsem si přála, abych svou roli zahrála zname-

nitě, aby to byla má nejlepší role od doby, kdy mě pustili k mikrofonu, na druhou stranu jsem se ani za nic nechtěla proměnit v jednu z těch slečinek, které si utírají zadnici hedvábnými kapesníčky. Rozhodla jsem se působit jako pohádková víla, kolem níž bude samý třpyt, peří a zlatavá záře. Také jsem si zvolila dlouhý modrý plášť, aby až budu sestupovat ze schodišť před paláci, vyvolával dojem, že prostředím, v němž se obvykle pohybují, je nebe.

Povolala jsem Anu de Pombovou, nejlepší argentinskou návrhářku, která se navzdory náročné klientele tvořené zbohatlíky, pro něž pracovala, dostavila do prezidentského paláce včas. Byla jsem to já, kdo přišel pozdě, jak bylo mým zvykem (nebo taktikou). Moje veřejné aktivity si pomalu získávaly věhlas. Časopis *Newsweek* mě nazval „silou, která hýbe trůnem“, a tisk cítil povinnost informovat o mé neobyčejné charitativní práci a přiznat mi vzrůstající vliv ve vládě. Neočekával mě nikdo menší než arcibiskup města Buenos Aires a ministr války, oba vystrojení do svých uniforem. Povstali a pozdravili mě hlubokou úklonou hlavy. A já na ně vyhrkla: „Promiňte, musela jsem posnídat s chudinou.“ Udiveně se na sebe podívali a znovu se šli posadit do přijímací místnosti. Sebevědomě jsem se rozběhla ke svým pokojům, kde na mě čekala Ana de Pombová. Prohlédla jsem si modely šatů, které ležely všude kolem – na posteli, na židlích, na pohovce, na stole a na třech pojízdných věšácích.

„Ano,“ oslovila jsem ji, „vy jste ale pracovitá a zvláštní žena. Nikdy bych nevěřila, že tu budete tak brzy a s tak krásnými modely. Vyšší společnost z Buenos Aires mě už teď proklíná, víte to? Nenávidí mě! To, co jste udělala, vás poškodí, ztratíte zákazníky. Jsem vám ze srdce vděčná za vaši statečnost.“

Usmála se a ihned se začala zajímat o mé představy. Chtěla jsem vypadat jako Modrá víla z Pinocchia. Slíbila, že mi ušije dva metry dlouhý plášť s pštrosími pery obarvenými na výraznou modř, aby to působilo argentinsky.